

LOHTAJAN PÄIVÄKOTI

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2024-2025

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	5
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA.....	6
KEHITTÄMISKOHTEET	6
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET.....	8
KEHITTÄMISKOHTEET	8
VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET.....	9
VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET	10
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	11
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	12
Leikki	13
Pedagoginen dokumentointi.....	15
Kansainvälisyys	17
Arviointi	19
TIIMISOPIMUS.....	26

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- Työpaikkana olemme avoin ja positiivinen yhteisö.
- Annetaan mahdollisuus opiskelijoille harjoitella päiväkodissamme.
- Henkilökunta osallistuu työpaikkakoulutuksiin.
- Järjestämme 2 krt/vuosi työhyvinvointitapahtuman.
- Tiedotamme päiväkodin toiminnasta eri viestikanavien kautta.
- Some –vuosikello otettu käyttöön ja jokainen ryhmä vuorollaan huolehtii omista julkaisuistaan.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- Jokaisella lapsella tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua
- Huomioidaan lasten tarpeet ja mielenkiinnon kohteet, annetaan vaikuttaa arjen valintoihin
- Lapsen kohtaaminen ja kuuleminen sensitiivisesti, aikuisten malli
- Luomme lapsille turvallisuuden tunteen
- Lasten vahvuuksien esille tuominen
- Havainnoidaan lapsia ja tunnustetaan tuen tarpeita varhaisessa vaiheessa
- Annetaan positiivista palautetta aikuisille ja lapsille

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestäväää kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Ryhmät käyttävät luontoa leikki- ja oppimisympäristönä eri vuodenaikoina
- Opetellaan yhdessä kierrättämistä ja hyödynnämme materiaaleja askartelussa
- Kirjoja vaihdellaan, leluille vaihtotori ryhmien kesken
- Hankinnoissa huomioidaan kestävä kehitys ja vastuullisuus, kestävyys ja kierrättäminen, hyödynnämme lasten tuomia leluja toiminnassa päivittäin
- Kirjaston kanssa tehty yhteistyö ja sen toteuttaminen päiväkodissa
- Jokainen ryhmä sitoutuu kierrättämiseen

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet

Lohtajan päiväkodin ilmapiiri on lämmin ja hyväksyvä.

Tulen kuulluksi varhaiskasvatyüksikössä. Lapsellani on kavereita varhaiskasvatyüksipai-
kassa.

Pedagoginen dokumentointi. Sain lapsestani tietoa henkilöstöltä lapsen toiminnasta, op-
pimisesta ja hyvinvoinnista varhaiskasvatyüksen arjessa.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

- Kohtaamme perheet sensitiivisesti ja tasa-arvoisesti.
- Otamme huomioon lasten ja huoltajien ajatuksia lapsen varhaiskasvatyüks-/esiopetussyun-
nitelmaan mm. "Lapsen ja huoltajien ajatuksia varhaiskasvatyükseseen" -lomakkeen avulla.
- Huomiomme toiminnassamme päivittäisen kohtaamisen perheiden kanssa; otamme
lapsen ja perheen vastaan aamulla yksilöllisesti ja huolehdimme että henkilöstöllä on
tieto lapsen päivästä hakutilanteissa.
- Perheiden tiedottamiseen käytämme mm. whatsappia ja wilmaa (esiopetus).

Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet

Lohtajan päiväkodin Vuosisuunnitelma löytyy Kajaanin kaupungin Lohtajan päiväkodin omilla nettisivuilla.

Tiedotamme perheitä, miten toimimme kiusaamisen tilanteissa ja sen ehkäisemisessä.

Vanhemmilla on halutessaan mahdollisuus vaikuttaa varhaiskasvatuspaikan toimintaan.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

- Tiedotamme perheitä useamman tiedotuskanavan kautta mistä päiväkodin Vuosisuunnitelma löytyy.
- Tiedotamme perheitä vanhempainilloissa miten toimimme kiusaamistilanteissa ja miten ehkäisemme kiusaamista lapsiryhmissä. Huoltajilla on halutessaan mahdollisuus tutustua kiusaamisenehkäisy-suunnitelmaan.
- Vanhempainilloissa kerätään huoltajilta toiveita varhaiskasvatukseen. Google forms -kysely tullaan toteuttamaan lukuvuoden 24-25 aikana ryhmäkohtaisesti.
- Vanhempainillat pidetään syksyllä 2024 sekä tarvittaessa keväällä voidaan pitää yhteisiä vanhempainiltoja tai tapahtumia.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Miten kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan? Miten huoltajia tiedotetaan asiasta?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Käymme kiusaamiseen liittyviä asioita läpi mm. draaman, sadun ja pöytäteatterin avulla.

Harjoittelemme tunteiden tunnistamista ja nimeämistä huomioiden lasten ikä- ja kehitystaso.

Ennakoimme tilanteita, aikuisen vastuu ja havainnointi tärkeitä.

Harjoittelemme jokaisen oman tilan kunnioittamista.

Vahvistaminen lasten tietoisuutta siitä, mitä kiusaaminen on.

Rohkaistaan lapsia kertomaan aikuiselle kiusaamistilanteista.

Jokainen ryhmä laatii oman ryhmän pelisäännöt lasten kanssa, jotka kuvitetaan lapsille.

Lasten kanssa harjoitellaan oikean ja väärän tunnistamista.

Kasvattajat suhtautuvat tasa-arvoisesti kaikkiin lapsiin.

Toteutamme tapa- ja moraalikasvatuksen päivittäin arjessa.

Puutomme heti kaikkiin tilanteisiin, joissa epäily kiusaamisesta.

Käytetään palkitsemista motivointina, kiusaamisen ennaltaehkäisyyn.

Keskustelemme lasten kanssa positiivisesti ja sensitiivisesti riita- ja kiusaamistilanteissa, toteutamme pisarapuuttumisen mallia.

Tiedotetaan huoltajia heti mahdollisista kiusaamistilanteissa.

Otetaan asiat välittömästi käsittelyyn, jutellaan ja sanoitetaan tilanteita lapsille. Huomioidaan kaikki osapuolet kiusaamistilanteissa.

Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET

Leikkiä havainnoidaan usein ja havaintoja hyödynnetään leikin kehittämisessä.

Lapsilla on aikaa omaehtoiseen leikkiin.

Annamme leikkivälle ja leikkiä ohjaavalle työkaverille työrauhan.

Osoitamme kiinnostusta lasten leikkiä kohtaan ja hyödynnämme leikin ohjauksessa leikkilistä vuorovaikutusta sekä huumoria/hassuttelua.

Huolehdimme, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua leikkiin eikä kukaan jää ulkopuolelle. Ennalta ehkäisemme syrjivää ja poissulkevaa käyttäytymistä erilaisin menetelmin.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Havainnoimme leikkiä säännöllisesti ja hyödynnämme havaintoja toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Mahdollistamme lasten omaehtoisen leikin eri kokoisissa ryhmissä, muovaamalla leikkiympäristöä yhdessä lasten kanssa ja antamalla aikaa leikille.

Arvostamme työkaverin osallistumista leikkiin ja leikin ohjaamiseen antamalla hänelle työrauhan/leikkirauhan.

Osoitamme kiinnostusta lasten leikkejä kohtaan ja varaamme tietoisesti aikaa lasten kanssa leikkimiseen.

Varmistamme erilaisten leikkien ja menetelmien avulla, että kaikki lapset kokevat pääsevänsä mukaan leikkiin, eikä ketään syrjitä tai jätetä pois leikeistä. Sekä ohjaamme lapsia toimimaan toisin huomatessamme poissulkevia toimintatapoja.

Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET

Dokumentoimme leikkiä tiimeissä yhteisesti sovitulla tavalla ja säännöllisesti.

Mahdollistamme lasten pitkäkestoisen leikin ryhmissä.

Leikkivälineistön ja oppimisympäristön arvioiminen ja kehittäminen yhdessä lasten kanssa.

Keskustelemme yhdessä leikin ohjaamisen tavoista ja jaamme hyviä käytäntöjä toisillemme.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Sovitaan tiimeittäin leikin dokumentoinnin tavat ja toteutamme leikin dokumentointia säännöllisesti ja suunnitelmallisesti.

Muokkaamme oppimisympäristöä niin, että mahdollistamme pitkäkestoisen leikin tarvittaessa. Sijoitlemme leluja ja toimintaa niin, ettei leikkiä tarvitse aina siivota pois. Hyödynämme eri tiloja ja leikkiympäristöjen luomiseen. Aikuiset mahdollistavat pitkäkestoisen leikin tukemalla leikkiä ja suunnittelemalla leikkiä vuorovaikutuksessa lasten kanssa.

Kehitämme oppimisympäristöä yhteisesti lasten kanssa. Lasten ideat, leikit ja heidän tekemänsä työt näkyvät oppimisympäristössä. Varmistamme että lapsille löytyy mieluista ja monipuolista tekemistä.

Pedatiimeissä ja tiimeissä keskustellaan yhteisesti leikistä, leikin merkityksestä ja leikin ohjaamisen tavoista, sekä jaamme hyviä käytäntöjä toisillemme.

Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

- Varhaiskasvatuksen erityisopettajat (VEO:t) toimivat työparina, osallistuvat tiimipalaveriin antaen konsultatiivista tukea, osallistuvat huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja vasu-keskusteluihin sovitusti sekä järjestävät osa-aikaista erityisopetusta esi-kouluryhmissä sekä 5-vuotiaiden ryhmissä muutamia kertoja lukuvuoden aikana.
- Tuen tarpeen ilmetessä VEO aloittaa yhteistyön huoltajien, henkilöstön ja muiden asiantuntijoiden kanssa, jolla tuetaan lapsen hyvinvointia ja oppimista.
- Suunnitelmat kirjataan ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan ja seurataan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti lapsen tarpeiden mukaan.
- VEO:t osallistuvat sovitusti pedatiimiin kaksi kertaa vuoden aikana ja osallistuvat lasten palaveriin sovitusti ja antavat osa-aikaista erityisopetusta sekä konsultatiivista ohjausta ryhmiin.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Tuetaan lasten pitkäkestoista leikkiä, mielenkiinnonkohteiden näkyväksi tekeminen.
- Aikuisen läsnäolo leikissä, tuettu ja ohjattu leikki
- Leikkitavaroita ja välineitä kuvitetaan ja tehdään yhdessä lasten kanssa pelisäännöt.
- Pienryhmätoimintaa hyödynnetään kaikissa päivittäisissä toiminnoissa mahdollisuuksien mukaan, myös vuorohoidossa.
- Tasavertaisuuden huomioiminen leikeissä.
- Hyödynnetään salia pitkäkestoisen leikin tilana (teemaviikot esim. vuodenaikojen mukaan)
- Leikin havainnointi tärkeää
- Aikuisen itsearviointi leikissä

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lapset osallistuvat leikkiympäristön suunnitteluun.
- Kuunnellaan lasten leikki-ideoita ja rikastetaan leikkiä.
- Lapset saavat itse valita ja rakentaa omat leikkinsä.
- Annetaan leikkirauha.
- Leikki voi mahdollisuuksien mukaan säilyä useamman päivän.
- Kannustetaan omatoimisuuteen, omista tavaroista huolehtimiseen ja leikkien siivoamiseen.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Mörriäiset:

Lapset saavat tuoda omia leluja päiväkotiin joka päivä.

Leikillisyyttä otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa; ohjattuja leikkejä, sääntöleikkejä, ulkoleikkejä.

Tuetaan lasten leikki- ja kaveritaitoja muun muassa kaveriarpajaisten, määrättyjen leikkien ja puuhapassin avulla.

Menninkäiset:

Aikuinen leikkii lasten tukena mahdollisuuksien mukaan, havainnoi, rikastuttaa leikkiä tuomalla uutta materiaalia, ideoimalla, hassuttelemalla

Päivittäin leikkimahdollisuus

Tavoitteena pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen

Lelujen vaihtaminen ryhmien kesken

Leikkitaulu

Ulkoleikit

Sääntöleikit

Pihaleikit

Maahiset:

Aikuisen tuella ja kuvien käytöllä

Lapsia kuuntelemalla

Aikuisen aktiivinen rooli leikissä mukana

Mahdollisuus päivittäiseen leikkiin, kuvat leikkipaikkoihin, lelut järjestykseen

Hassuttelua ja huumoria

Leikkitauluja

Ulkona pihaleikkejä

Päivänsäteet:

Aikuinen on leikissä läsnä. Osallistuu leikkiin rikastuttaen sitä mm. Ilmein ja elein, sekä sanoittamalla leikin kulkua ja tunnetiloja.

-Lelujen vaihtelu ryhmän tilojen sisällä, sekä tiimeittäin.

-Lasten leikkialoitteiden huomioiminen.

-Ohjataan lapsia omanvuoron odottamiseen ja vastavuoroisuuteen leikissä.

- Ulkona huomioidaan lasten leikkialoitteet. Ollaan lasten saatavilla ja tarvittaessa mennään mukaan tukemaan leikkiä.

- Huomioidaan leikkitiloissa eri ikäiset ja tasoiset leikkijät.

Mahdollistetaan myös eritasoisten leikkijöiden yhteisleikki, jossa leikkijät tukevat toisiaan.

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

- Pedagogisen dokumentoinnin yksi toimintatapa on havainnointi.
- Havaintoja kirjataan suunnitelmallisesti ryhmissä muistiin.
- Lapsen hoitopäivän erityisasiat kirjataan Vaka Mukana kommenttikenttään (myös vuorohoitoon täytyy tulla tieto toisista ryhmistä tulevien lasten toiminnasta)
- Kuvia ryhmän toiminnasta esillä
- Ryhmän tilanteita kuvataan tiimipalaveria ja arviointia varten
- Vasujen koontilomakkeet ovat käytössä
- Lasten osallisuus otettu huomioon esimerkiksi leikkiympäristön suunnittelussa
- Lapset kuvaavat myös itse leikkiään ja leikkiympäristöä.

Miten osallisuus huomioidaan?

- Kasvunkansio, drive kansiot, viikoittaiset kirjeet, Wilma esioppilaille, whatsapp.
- Aikuinen on läsnä oleva ja tietoinen kaikissa toiminnoissa.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mörriäiset:

- Lapsilla käytössä omat tehtäväkansiot.
- Kuvataan lasten toimintaa ja tulostetaan kuvia kuvaseinälle lasten ja huoltajien katsottaviksi.
- Huoltajat täyttävät ”lasten ja huoltajien ajatuksia varhaiskasvatus- ja esiopetus suunnitelmaan” lomakkeen.
- Lapsille tehdään varhaiskasvatussuunnitelmat ja esiopetussuunnitelmat.
- Lasten teoksia on esillä ryhmässä.
- Esiopetuksessa tehdään Kummi3 ja Lukimat tehtävät syksyllä ja keväällä.
- Eskarista ekaluokalle- lomake.
- Toiveiden puun teko seinälle.

Maahiset:

Valokuvaaminen, videointi

Lukutoukka

Viskareiden tehtävä kansiot

Eteiskuvataulua vanhemmille

Vasujen koontilomake

Huolehditaan että kaikista lapsista tulee otettua kuvia

Lasten työt esille

Arjessa nousseet lasten ideat toteutukseen

Menninkäiset:

Vakakenttä, vanhempien ja lasten toiveita, ajatuksia vasuun

Valokuvaaminen

Lukutoukka

Toiveiden puu

Lasten töitten kansiot

Lasten töitä esille

Päivänsäteet:

- Vuoteni Päivänsäteillä-kansio, johonka laitetaan toimikauden aikana piirustuksia, kuvia, askarteluja ym.
- Kuukausittaiset "kuvakollaasit" eteisen seinälle kyseisen kuukauden toimista.
- Kuvaviestit vanhemmille retkiltä tms. toiminnasta.
- Videopätkät näytettäväksi vanhemmille päivän toiminnoista esim. yksittäiset hetket leikissä, ruokailussa tms.
- Videoimisen hyödyntäminen lapsiryhmässä veo:n kanssa tehtävää yhteistyötä helpottamaan.
- Vaka-kentän käyttö
- Uni-ruokailu-vatsantoiminta- taulukko eteisessä, johonka tiedot merkataan jokaisen lapsen kohdalle päivittäin. Vanhemmat voivat lasta hakiessaan tarkistaa tiedot itse.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Kansainvälisyys

Esimerkiksi: Miten varmistan, että etniseltä, kulttuuriselta tai kielelliseltä taustaltaan vähemmistöön kuuluvat lapset kokevat kuuluvansa lapsiryhmään? Miten toimin, jos minulla ei ole lapsen ja/tai vanhemman kanssa yhteistä kieltä? Tunnistanko ajattelussani tai toiminnassani erilaisuuteen liittyviä ennakkoluuloja, arvoja ja asenteita? Miten voin työstää niitä? Miten rakennetaan varhaiskasvatukseen erilaisuutta arvostavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja kulttuuria? Miten lasten erilaiset taustat näkyvät päiväkodin tiloissa esim. lelut, kirjat, kuvat, esillä olevat kielet?

Näin toimimme:

- Käytämme arjessa tukiviittomia, kuvia ja pikapiirtämistä.
- Huomioimme lasten erilaiset tarpeet toiminnan suunnittelussa mm. henkilökohtaisen ohjauksen tarve.
- Mallinamme asioita ilmeiden ja eleiden kautta, sekä käytämme selkokieltä.
- Hyödynnämme perheiden kanssa kommunikaatiossa valokuvia ja videoita.
- Hyödynnämme kääntäjää ja tulkkia huoltajien kanssa.
- Kohtaamme perheet ja lapset tasa-arvoisesti
- Tutustumme ja huomioimme eri kulttuurit ja tavat
- Huomioimme ryhmän eri kulttuurit toimintaympäristön suunnittelussa esimerkiksi eri maiden liput esillä ja kielet käytössä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Mörriäiset:

- Eri kulttuurien hyväksyntä ja aikuisen oman asenteen työstö.
- Kuvatuki käytössä kaikille lapsille, erityisesti niille lapsille jotka harjoittelevat suomen kieltä.
- Tervehdykset ja fraasit eri kielillä näkyvillä ja käytössä.
- S2-kerho suomenkielen oppimisen tueksi.
- Käytämme tulkkia ja kääntäjää tarvittaessa sekä lasten että huoltajien kanssa.
- Tutustutaan ryhmässämme olevien lasten kulttuureihin.

Menninkäiset:

Kaikkien tasa-arvoinen kohtaaminen

Selkokieli, ilmeet, eleet, Translator, tulkkipalvelu

Tervehdys, kiitos, anteeksi, mitä kuuluu, heippa eri maista tulevien lasten omalla kielellä,

Eri kulttuuritaustoista lauluja, kirjoja, liput seinälle

Opettavaisia pelejä

Maahiset:

Kysytään vanhemmilta heidän kulttuuristaan, laulut, leikit, kirjat jne...

Tutustutaan erimaiden luontoon

Ryhmätilanteessa mukaan leikkiin/ peliin

Opetellaan kääntäjien käyttöä

Ryhmän ilmapiiri ymmärtäväinen, kiireetön, äänenkäyttö

Lapset opastaa / mallittaa toisiaan

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esimerkiksi: Mitä tarkoittaa arviointi varhaiskasvatuksessa? Kuka sitä tekee? Mitä arvioidaan? Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemitarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- Havainnointilomakkeet otetaan käyttöön ryhmittäin
- Työntekijät tekevät itsearviointia jatkuvasti
- Kerätään Google Forms kyselyn kautta vanhemmilta tietoa
- Lasten kanssa harjoitellaan oman toiminnan ja työn arviointia ikätasoisesti
- Arviointi ja hyvän huomaaminen päivittäin

Miten osallisuus huomioidaan?

- Arjen toiminnassa, tiimipalavereissa ja koko talon palavereissa, koulutuksissa ja vuosisuunnitelman arvioinneissa
- Kehityskeskustelut
- Kerätään lapsilta ideoita ja mielenkiinnonkohteita ja hyödynnetään niitä toiminnan suunnittelussa
- Henkilökunta osallistuu omien vahvuuksien kautta toiminnan suunnitteluun yksilö- ja ryhmätasoisesti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Mörriäiset:

-Lapset arvioivat omaa toimintaansa tai ryhmän toimintaa esimerkiksi. Näyttämällä peukkaa.

-Lasten toiveita otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa, esimerkiksi haastatteluiden ja äänestysten avulla.

-Ryhmän aikuiset arvioivat omaa työtään ja toimintaansa jatkuvasti, kehitetään omaa osaamista ja ryhmän toimintatapoja arvioinnin pohjalta.

Menninkäiset:

Peukutetaan onnistumisista, liikennevalot käytössä

Lapsen oma leikkivalinta

Aikuiset arvioivat omaa toimintaansa päivittäin, tiimissä sekä kehittävät toimintatapoja

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

TIIMISOPIMUS

Tiimin nimi:

Tiimin jäsenet:

Tiimivastaava:

Tiimin varavastaava:

Miten varmistamme kaikkien tiimin jäsenten osallisuuden tiimissä/tiimipalaverissa?

Minkälaista on hyvä ja laadukas varhaiskasvatus?

Miten se mahdollistetaan/toteutetaan? Miten toimimme?

Tiimin jäsenten vastuualueet:

Tiimin jäsenten erityisosaaminen, jota voi hyödyntää tiimissä:

Tiimin käytänteet ja yhteiset pelisäännöt:

- tiedonkulku:
- palautteen antaminen:
- työnjako:
- huolien puheeksiotto:
- mistä asioista voimme päättää tiimissä/mistä asioista päättää päiväkodin johtaja?
- tiimin arjen toimintatavat ja päivästrukturi:
- muut sovitut asiat:

Miten tiimissä toimitaan konfliktitilanteissa?

Minkälaisia pelisääntöjä meillä on perheiden kanssa tehtävälle yhteistyölle?

Miten voimme tukea ja auttaa muita tiimejä? Minkälaista apua ja tukea toivomme muilta tiimeiltä meille?

Miten tiimissä ylläpidetään ja huolehditaan työhyvinvoinnista?

Mitkä ovat meidän tiimin vahvuudet?

Päivämäärä ja tiimin jäsenten allekirjoitukset

Tiimisopimuksen arviointisuunnitelma: